

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 571/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 25 Sd 97/2011-80 zo 6. júna 2013 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 So 55/2013 z 8. októbra 2014, ako aj namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 1/2015 a jeho uznesením z 13. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 25 Sd 97/2011-80 zo 6. júna 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu zo 6. júna 2013“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 So 55/2013 z 8. októbra 2014 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu z 8. októbra 2014“), ako aj namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 1/2015 a jeho uznesením z 13. októbra 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 13. októbra 2015“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), rozhodnutím č. 535 607 2740 z 9. júla 2010 priznala sťažovateľke predčasný dôchodok v sume 251 € mesačne.

Následne Sociálna poisťovňa rozhodnutím č. 535 607 2740 z 1. marca 2011 (ďalej len „rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011“) zastavila sťažovateľke výplatu predčasného starobného dôchodku od 10. marca 2011 z dôvodu, že sťažovateľka podľa § 293bt ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) nespĺňa podmienky

ustanovené po 28. februári 2011 pre nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku, keďže nedovŕšila dôchodkový vek a je naďalej povinne dôchodkovo poistená.

Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol v rámci správneho súdnictva krajský súd rozsudkom zo 6. júna 2013 tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011 potvrdil. Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie s poukazom na závery vyslovené v náleze ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 96/2011 z 28. novembra 2012 o súlade okrem iných § 293bt zákona o sociálnom poistení.

Na základe odvolania sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom z 8. októbra 2014 potvrdil rozsudok krajského súdu zo 6. júna 2013.

Sťažovateľka proti rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2014 podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením z 13. októbra 2015 tak, že dovolacie konanie zastavil pre nedostatok podmienok pre konanie, keďže dovolanie proti rozhodnutiu v správnom súdnictve je neprípustné.

Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 83/2015-10 z 12. februára 2015 odmietol ako neprípustnú sťažnosť sťažovateľky doručенú ústavnému súdu 21. januára 2015, ktorou namietala porušenie obdobných práv ako sťažnosťou, ktorá je predmetom tohto konania, rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 a rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2014, a to z dôvodu, že sťažovateľka proti označeným rozsudkom podala dovolanie.

Sťažovateľka namieta porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 a rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2014, ako aj uznesením najvyššieho súdu z 13. októbra 2015 a v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie namieta, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011 bola „*obmedzená a zastavená právoplatnosť*“ rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 9. júla 2010, a preto predmetné rozhodnutie „*pôsobí retroaktívne, čo Slovenský právny poriadok nepripúšťa*“, s

čím sa všeobecné súdy v napadnutých rozhodnutiach náležite nevysporiadali. Sťažovateľka vidí porušenie svojich práv aj v tom, že krajský súd ani najvyšší súd nevyhoveli jej návrhu a nepredložili vec ústavnému súdu na zaujatie stanoviska k súladu § 293bt zákona o sociálnom poistení s čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 dohovoru. Ústavný súd v konaní o súlade označeného ustanovenia s ústavou vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 96/2011 neposudzoval súlad tohto ustanovenia s článkami dohovoru a dodatkového protokolu označenými sťažovateľkou, a preto podľa sťažovateľky krajský súd a následne najvyšší súd v odvolacom konaní dospeli k nesprávnym právnym záverom, keď tieto odôvodňovali závermi ústavného súdu v náleze PL. ÚS 96/2011 z 28. novembra 2012.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 a rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2014, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 1/2015 a jeho uznesením z 13. októbra 2015. Sťažovateľka ďalej navrhla, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu zo 6. júna 2013 a rozsudok najvyššieho súdu z 8. októbra 2014, vec vrátil krajskému súdu na nové konanie, a priznal jej finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v petite svojej sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 (ktorým bolo na základe opravného prostriedku sťažovateľky potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011 o zastavení výplaty predčasného starobného dôchodku) a rozsudkom najvyššieho súdu

z 8. októbra 2014 (ktorým bol na základe odvolania sťažovateľky potvrdený rozsudok krajského súdu), ako aj porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sdo 1/2015 a jeho uznesením z 13. októbra 2015.

Sťažovateľka v podstatnej časti svojej argumentácie namieta nesprávne závery krajského súdu i najvyššieho súdu, pokiaľ tieto odobrili závery v rozhodnutí Sociálnej poisťovne z 1. marca 2011 o zastavení výplaty predčasného starobného dôchodku podľa § 293bt ods. 3 zákona o sociálnom poistení, a to s poukazom na závery ústavného súdu v náleze sp. zn. PL. ÚS 96/2011 z 28. novembra 2012.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Ústavný súd preto vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 konštatuje, že proti tomuto prvostupňovému rozsudku bol prípustný a sťažovateľkou aj využitý riadny opravný prostriedok, na základe ktorého bol tento rozsudok preskúmaný príslušným odvolacím súdom v inštančnom postupe všeobecných súdov.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu zo 6. júna 2013 nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2014

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00), a tiež by

mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok najvyššieho súdu.

Po preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok najvyššieho súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený. Najvyšší súd sa dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky a náležite odôvodnil svoje závery, keď uviedol:

«V priebehu konania krajský súd zistil, že Ústavný súd SR na neverejnom zasadnutí pléna 22. júna 2011 rozhodol vo veci návrhu 31 poslancov Národnej rady SR na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR o súlade § 67 ods. 4 a 5 a § 293bt zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z. z. s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 30 ods. 1 a 4, čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 4 Ústavy SR tak, že návrh prijíma na ďalšie konanie. Súd preto uznesením č. k. 25 Sd/97/2011-42 dňa 16. augusta 2011 konanie podľa § 109 ods. 2 písm. d O. s. p. prerušil do dňa vyhlásenia nálezů Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov v tejto veci vedenej na Ústavnom súde SR pod sp. zn. PL.ÚS 96/2011.

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 28. novembra 2012 rozhodol nálezom vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 96/2011 tak, že návrhu skupiny 31 poslancov Národnej rady SR nevyhovuje. Podľa názoru ústavného súdu napadnutými ustanoveniami zákonodarca ústavne akceptovateľným spôsobom ustanovil nové kritéria pre vznik nároku na predčasný starobný dôchodok a vznik nároku na jeho výplatu (ako dva samostatné nároky), ktorý korešponduje s čl. 39 ods. 3 Ústavy, ako aj s čl. 51 ods. 1 ústavy.

Po zverejnení tohto nálezu krajský súd pokračoval v konaní, v ktorom bol viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, že namietaný právny predpis (§ 293bt zákona č. 461/2003 Z. z.) nie je v rozpore s ústavou. Preto napadnuté rozhodnutia odporkyne zo dňa 1. marca 2011, ako aj zo dňa 20. marca 2012 potvrdil ako zákonné. ...

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie s odôvodnením, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo je v rozpore s § 205 ods. 2 písm. b/, písm. c/, písm. f/ O. s. p. Uviedla, že odporkyňa jej rozhodnutím č. 535 6072740 zo dňa 9. júla 2010 priznala predčasný starobný dôchodok vo výške 251 € mesačne; následne rozhodnutím č. 535 607 2740 z 1. marca 2011 vyplácanie predčasného starobného dôchodku zastavila v súlade s ustanovením § 293bt zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z. Toto rozhodnutie považuje za diskriminačné a retroaktívne a preto navrhuje, aby odvolací súd požiadal ústavný súd SR o zaujatie stanoviska, či § 293bt zákona č. 461/2003 Z. z. je v súlade s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; napadnutý rozsudok krajského súdu s nimi v súlade nie je, preto ho navrhuje zrušiť, rovnako ako rozhodnutie odporkyne z 1. marca 2011. Zároveň si uplatňuje náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia podľa uvedeného vyčíslenia. ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, nedovŕši dôchodkový vek do 28. februára 2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010 a toto dôchodkové poistenie trvá po 28. februári 2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká od najbližšej splátky predčasného

starobného dôchodku splatnej po 28. februári 2011 (§ 293bt ods. 3 prvá veta zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z.).

Opravný prostriedok navrhovateľky smeroval proti rozhodnutiu odporkyne č. 535 607 2740 zo dňa 1. marca 2011, ktorým podľa § 293bt ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z. z. zastavila navrhovateľke výplatu predčasného starobného dôchodku od 10. marca 2011, pretože prestala spĺňať zákonné podmienky na jeho výplatu - nedovršila dôchodkový vek a jej dôchodkové poistenie ako samostatne zárobkovo činné osobe trvalo po 28. februári 2011. Tieto nové podmienky vyplývali z nového ustanovenia § 293bt zákona č. 461/2003 Z. z. v znení novely č. 543/2010 Z. z. Jeho súladnosť s Ústavou Slovenskej republiky skúmal ústavný súd na návrh 31 poslancov Národnej rady SR a rozhodol o ňom nálezom sp. zn. PL. ÚS 96/2011 tak, že návrhu nevyhovel. Ako už podrobne uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, v ktorom z tohto nálezu, ktorým je podľa § 135 ods. 1 O. s. p. viazaný, vychádzal, ústavný súd dospel k záveru, že „napadnutými ustanoveniami (§ 67 ods. 4 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z.) zákonodarca ústavne akceptovateľným spôsobom ustanovil nové kritéria pre vznik nároku na predčasný starobný dôchodok a vznik nároku na jeho výplatu (ako dva samostatné nároky), ktorý korešponduje s čl. 39 ods. 3 Ústavy, ako aj s čl. 51 ods. 1 Ústavy“. K namietanému nesúladu § 293bt cit. zákona ústavný súd uviedol, že ust. § 293bt ods. 1 až 5 Zákona o sociálnom poistení nepôsobia priamo spätne do minulosti, vykazujú však znaky nepravej retroaktivity. Na posúdenie ústavnej akceptovateľnosti zásahu štátu ústavou alebo platnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd opätovne uplatnil test proporcionality, ktorý sa zakladá na troch po sebe nasledujúcich krokoch:

1. či existuje legitímny cieľ a racionálna väzba medzi napadnutou právnou normou a účelom právnej úpravy,

2. či dané legislatívne opatrenie bolo skutočne nevyhnutné, keďže právna norma by mala dosahovať sledovaný cieľ najmenej drastickým spôsobom,

3. či príslušná právna norma je primeraná vo vzťahu k zamýšľanému cieľu, pričom vo všetkých bodoch dospel k záveru o ústavnej akceptovateľnosti.

Z uvedeného možno vyvodiť záver, že ústavný súd posudzoval namietaný zásah aj z hľadiska práv a slobôd garantovaných medzinárodnými zmluvami, teda aj Dohovorom

o ochrane ľudských práv základných slobôd. Navyše čl. 14 Dohovoru, na ktorý poukazuje navrhovateľka, upravuje zákaz diskriminácie, o ktorej v tomto prípade nemožno hovoriť, pretože ako už uviedla aj odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu, podľa ustálenej judikatúry ESĽP, k porušeniu zákazu diskriminácie dochádza vtedy, ak štáty bez objektívneho a rozumného ospravedlnenia zaobchádzajú odlišne s osobami v analogických situáciách alebo nezaobchádzajú odlišne s osobami, ktorých situácie sa citelne líšia, pričom pri aplikácii namietaného právneho predpisu bolo zaobchádzané rovnako so všetkými poberateľmi predčasného starobného dôchodku v obdobnej situácii.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne č. 535 607 2740 zo dňa 1. marca 2011 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.»

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2014, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu z 13. októbra 2015

Najvyšší súd uznesením z 13. októbra 2015 zastavil dovolacie konanie o dovolaní sťažovateľky proti rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2014 a v odôvodnení uznesenia uviedol:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. októbra 2014, č. k. 10 So/55/2013 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - ustanovujúcej správne súdnictvo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal dovolanie navrhovateľky a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta O. s. p.).

Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 tretia veta O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vychádzajúc s citovanej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo vyplýva, že proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný, teda vychádzajúc zo znenia právnej normy upravujúcej prípustnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu najvyššieho súdu je zrejmé, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie je prípustný tak riadny ako aj mimoriadny opravný prostriedok a súčasne zo žiadneho ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať, z ktorých dôvodov neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 246c O. s. p. konanie zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.“

Sťažovateľka vo svojej sťažnostnej argumentácii (sústredenej na spochybnenie správnosti záverov rozsudku krajského súdu zo 6. júna 2013 a rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2014) neuviedla žiadne skutočnosti, ktorými by namietala správnosť záverov najvyššieho súdu v jeho uznesení z 13. októbra 2015, a takéto nezistil ani ústavný súd.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv uznesením najvyššieho súdu z 13. októbra 2015, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa jednotlivými nárokmi sťažovateľky uplatňovanými v sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015